

‘De Regel van Benedictus biedt échte vrijheid’

... Er is een nieuwe Nederlandse editie van de *Regel van Benedictus*. Zaterdag is die gepresenteerd in de Sint Willibrordsabdij in Doetinchem.

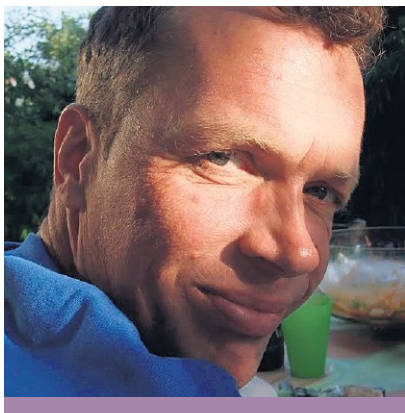
... Vertaler Vincent Hunink deed een ontdekking: de *Regel* is geen *Regel*.

► NIJMEGEN

Vanwege zijn grote productiviteit als vertaler van klassieke of klassiek-christelijke geschriften, deed over classicus Vincent Hunink (1962) de grap de ronde dat hij vóór 2000 de complete Romeinse literatuur wilde vertalen. ‘Dat is dus duidelijk niet gelukt’, grinnikt hij. ‘Maar het is mijn doel ook niet. Als je de lijst met titels leest lijkt het veel, maar het valt reuze mee. Ik doe al vele jaren elke werkdag een stukje vertaling. Als je dat consequent doet, heb je na enige tijd een boek. Ik zie zelf vooral hoe langzaam het gaat en hoe weinig het elke keer is.’

Huninks doel is niet de veelheid. ‘Ik wil vertalen wat ik de moeite waard vind. En dan wil ik het ook meteen doen. Dat is de regel van Benedictus trouwens: doe het goed en doe het nu. Het leven is kort.’

Benedictus van Nursia (480-550) was abt van het beroemde klooster Montecassino in Italië, maar veel belangrijker is de regel die hij schreef. In de loop van

Vertaler Vincent Hunink

de eeuwen hebben vele duizenden monniken hun leven ingericht naar de adviezen en inzichten van Benedictus. Daar hebben moderne mensen een heel streng beeld bij: vroeg opstaan, vroeg op bed, en alles doen in een koud klooster, in een harteloos, strikt regime. Hunink las de regel kort nadat hij afgestudeerd was als classicus. Hij viel niet voor de stijl van Benedictus, maar voor wat hij te melden had. ‘Natuurlijk zat er ook een beetje romantiek bij. De aantrekkingskracht van het kloosterleven.’ Hunink heeft een katholieke opvoeding gekregen, en had dus wel geestelijken leren kennen, maar van het kloosterleven wist hij niks. ‘Toen ik het boek las,

zag ik dat die tekst, die een reglement schijnt, dat helemaal niet is. Het is een raamwerk voor het indelen van de dagen, voor praktisch leven, voor de geboden. Het biedt houvast, het is een handreiking om de boel een beetje te ordenen in je leven. Maar Benedictus zegt op het eind: als iemand een betere regel weet, ga je gang!’

Dat kun je ook anders lezen. Is het niet eerder zo dat Benedictus zo overtuigd was van de waarde van zijn regel dat elke andere optie kansloos was? ‘Nee’, zegt Hunink stellig. ‘Benedictus zegt het bij herhaling. Ook in het prachtige stuk over de ordening van de psalmen, welke psalmen je op welk moment kunt zingen ... ook daar biedt hij die ruimte op het eind: andere ordeningen zijn ook denkbaar. Nee, het is echte vrijheid.’ Hunink wijst erop dat Benedictus zijn kloosterregel schreef in de tijd dat er al heel wat andere regels beschikbaar waren. ‘Hij heeft wat regels voor zich liggen die juist wel heel strikt en dogmatisch en directief zijn. Ik denk dat hij zich echt bescheiden opstelt. Benedictus geeft een veel menselijker systeem.’

vrijheid en houvast

Met waarde voor vandaag, gelooft Hunink, docent klassieke talen aan de Radboud Universiteit. ‘Die regels geven

vrijheid, ze zijn niet verstikkend maar bevrijdend. Zoals het bevrijdend is voor een student om een schema te hebben dat werkt, haalbaar is. Heb je geen orde en houvast nodig? Prima! Ik heb daar nooit arrogantie in geproefd bij Benedictus.’ Precies vanwege die praktische kant van Benedictus’ regel, denkt Hunink ook dat er een doelgroep zal zijn voor het boek, dat zaterdag gepresenteerd is. ‘Er is best een lezersgroep die zich wil laten inspireren door deze christelijke traditie. Moeite doen om jezelf een regel voor te houden, levert iets op voor je leven.’ Hunink noemt dat zijn ‘roeping’ als vertaler: werken vertalen die inhoudelijk iets toevoegen. Op de vraag wie hem dan roept, aarzelt hij. ‘Ik voel me verbonden met de christelijke traditie, en ik vind het waardevol om het goede daaruit te halen. Maar ik vind dat je zelf ook moet nadenken. Ik zou mezelf niet als een gelovige omschrijven.’

Zaterdag verscheen ook nog een Engelstalig boek van Hunink, met graffiti uit Pompeï, de klassieke stad die door een lavastroom verrast werd. ‘Daar zijn duizend krabbels op de muren aange troffen, midden uit het volle leven van de stad. Hoewel het vol staat met vuilbekkerij, raadseltjes en andere uitingen, raakt me dat. Omdat je toegang krijgt tot de gedachten van mensen. Ik vind

Benedictus van Nursia (480-550)

die graffiti net zo prachtig en inspirerend als de *Regel van Benedictus*.’ <